

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Lausuntopyyntönnä 3.11.2020, HE 201/2020 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi määräaikaisesta henkilöautojen romutuspalkkiosta vuosina 2020 ja 2021

Hallituksen esitys määräaikaisesta henkilöautojen romutuspalkkiosta on vain yksi keino liikenteen laajemmassa murroskehityksessä. Ilmastopoliittisena toimenpiteenä romutuspalkkioon perustuva hankintatuki on kustannuksiltaan kallis sillä aikaansaatua päästövähennysyksikköä kohti, ja se luo odotuksia kannustinkampanjoille.

Romutuspalkkiolla tehdään tulonsiirto, jonka tavoitteena on edistää energia- ja ilmastostrategiassa ja keskipitkän aikavälin ilmastopoliittikan suunnitelmassa (KAISU) asetettuja tavoitteita liikenteen päästöjen vähentämiseksi. On tärkeää, että mikäli kokonaiskustannuksiltaan kallista romutuspalkkiota käytetään, siihen sisällytetään voimakas ohjaus asettamalla sen ehdot mahdollisimman tiukoiksi.

Romutuspalkkioon perustuva hankintatuki on perusteltuna kohdistaa kaikkein vähäpäästöisimpiin, käyttövoimanaan sähköä tai biokaasua käyttäviin henkilöautoihin sekä joukko-liikennelippuihin ja sähköavusteisen polkupyörän hankintaan. Tämä tarkoittaisi, että esityksen 2 §:n toisesta momentista poistettaisiin kohta 3 ja saman momentin kohdan 1 päästöraja muutettaisiin muotoon "...ja hiilidioksidipäästöt ovat enintään 50 grammaa kilometriltä..." sekä kohtaan 2 lisättäisiin hiilidioksidipäästöjen enimmäismääräksi 95 grammaa kilometriltä. Näillä muutoksilla voitaisiin hankintatuki kohdentaa nyt esitettyä tehokkaammin vähäpäästöisimpien sähköä ja biokaasua käyttävien henkilöautojen saamiseen käyttöön ja myyntiin myös vaihtoautomarkkinoille.

Romutuspalkkiojärjestelmän lisäksi on erittäin tärkeää huolehtia siitä, että vähäpäästöistä liikkumista edistetään monipuolisesti myös joukkoliikenteen, kevyen liikenteen, ja muiden matkaketjujärjestelyjä (MAAS, mobility as a service) tukevien keinojen ja palvelujen sekä autoilua vähentävien kaupunkirakenteiden ja kaavoituksellisten ratkaisujen avulla.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet kehittämispäällikkö Kimmo Silvo, johtaja Jyri Seppälä, johtaja Mikael Hildén sekä kehittämispäällikkö Ari Nissinen.